

Таърихи Пинҳони Ояи Чил — Рақами Шонздаҳ

Войи дуюм — Қисми сеюм

Jeff Pippenger

2026-06-18

Мантиқи Ҷонс

Мантиқи Ҷоунс, ки фариштаи аввали Ваҳйи боби чордахумро аз ду фариштаи баъдӣ чудо кардан мумкин нест, комилан устувор аст. Муайян кардани ӯ дар бораи пайванди сохтори он се фаришта бо фариштагони карнайҳо мутлақо бебаҳс аст. Бешубҳа, таъкиди ӯ бар се фариштаи Ваҳйи боби чордахум буд, аммо мантиқи татбиқи онҳо ҳамчун «чудонопазир» барои ҳамаи фариштагон низ, ки пеш аз онҳо буданд, ба ҳамон андоза эътибори комил дорад.

Азбаски ӯ диққати худро ба се фариштаи Ваҳй боби чордахум равона карда буд, мантиқи худро то ҳулосаи ниҳони он пайгирӣ накард. Дар ниҳоят, ҳамон мантиқе, ки ӯ барои пайвасти кардани карнайҳои войи панҷум, шашум ва ҳафтум ба се фариштаи Ваҳй боби чордахум истифода бурд, инчунин дар бар мегирифт, ки хатти карнайҳо то ба аввали ҳафт фариштаи карнайкаш тамоман ба ақиб бурда шавад.

Ва ман ҳафт фариштаро дидам, ки пеши Худо меистоданд; ва ба онҳо ҳафт карнай дода шуд. ... Ва он ҳафт фаришта, ки ҳафт карнай доштанд, худро барои навохтан омода сохтанд. Ваҳй 8:2, 6.

Силсилаи фариштагон бо фариштагони карнаи «ҳафт» оғоз меёбад, ва хатти фариштагон дар Ваҳй аз карнаи аввал то худӣ огоҳии фариштаи сеюм дар бораи нишони ҳайвон идома меёбад. Ҷонс дуруст аст, ки миёни чор карнаи аввал ва се карнаи вои охирин фарқиятро муайян мекунад, зеро он сохтори нубуввати «чор ва се» инчунин дар калисоҳо ва муҳрҳо низ ёфт мешавад. Дар китоби Ваҳй бар пояи се шохид устувор будани ин чиз ба онҳое, ки диданро интиҳоб мекунанд, имкон медиҳад, ки дарк намоянд: ҳафт, ҳамчун рамз, ҳамчунин чорро ҳамчун рамз ва се ро ҳамчун рамз дар бар мегирад.

Пайванди Илоҳӣ

Он чиро ки мо дар замони наздик муайян карда истодаем, ин аст, ки фариштагони якум ва дуюми Ваҳй боби чордахум бо воситаи пешгӯии замони Исломи, яъне воҳаи якум ва дуюм, қудрат мегиранд, ва қудратманд гардидани фариштаи сеюм тавассути иҷрошавии воҳаи сеюм дар 9/11 анҷом меёбад. Он чи татбиқи Ҷонс муайян месозад, (ҳарчанд ӯ нуқтаи маро баён накардааст), ин аст, ки ҳар як фаришта аз фариштаи карнаи аввалини Ваҳй боби ҳаштум то карнаи воҳаи сеюми Ваҳй боби ёздаҳум ба таври чудонашаванда бо се фариштаи Ваҳй боби чордахум пайвасти мебошад. Онҳо рамзҳо дар дохили ҳамон як хатти пешгӯӣ мебошанд. Барои фаҳмидани нақшҳои гуногуне, ки ҳар яке аз ин фариштагон намояндагӣ

мекунанд, онҳоро бояд ҳамин тавр эътироф кард. Пас, ҳамон тавре ки ҳафт калисо, мӯҳрҳо ва карнаҳо рақами ҳафтро намояндагӣ мекунанд, ва ҳамчунин рамзи чор ва серо дар дохили рамзшиносии умумии ҳафт (калисоҳо, мӯҳрҳо ва карнаҳо), хатти фариштагон аз нахустини ҳафт фариштаи карна то ба фариштаи сеюм бояд ҳамчун як кулл баррасӣ гардад. Ин хатти ёздаҳ фариштаро муайян месозад.

Се фариштаи Ваҳй боби чордахум паёми хушдордиҳандаи миллерчиёро ифода мекунанд, ки ифтидои довариро эълон намуданд, ва баъд аз он паёми хушдордиҳандаи садо чилу чор ҳазорро, ки анҷоми довариро эълон мекунад.

Ҳафт карнай қувваҳоеро ифода мекунанд, ки Худо онҳоро дар тадбири илоҳии Худ ба кор бурд, то бар халқҳое, ки ибодати офтобро қорӣ карда буданд, ҳукм оварад.

Чор карнаи аввал нобудшавии тадриҷии Руми Ғарбиро то соли 476 муайян мекунанд.

Панҷум ва шашум сукути Руми Шарқиро аз соли 1449 то 1453 муайян мекунанд.

Се карнаи охирин исломро дар се ҷой ифода мекунанд.

Фариштаи мазкур дар Ваҳйи Юҳанно боби даҳ Масеҳ аст, ки нузул мекунад, то ҳаракатро дар ибтидо қувват бахшад; ва Ӯ бори дигар дар Ваҳйи Юҳанно боби ҳаҷдаҳ нузул мекунад, то ҳаракатро дар анҷом қувват бахшад.

Карнаи ҳафтум 22 октябри соли 1844, ҳангоми оғози доварӣ, ки Рӯзи Каффораи намунаи ҳақиқист, ба садо даромад. Карнаи Юбилей бояд дар Рӯзи Каффора садо медиҳад. Пас, дар доварӣ ду карнай садо медиҳанд: карнаи Юбилей ва карнаи ҳафтум.

Пас дар рӯзи даҳуми моҳи ҳафтум бигзор карнаи юбилей садо диҳӣ; дар рӯзи кафорат шумо карнаро дар тамоми замини худ ба садо оваред. Ва соли панҷоҳумро муқаддас бишуморед, ва дар тамоми замин барои ҳамаи сокинони он озоидро эълон намоед: он барои шумо юбилей хоҳад буд; ва ҳар кас ба мулки худ баргардад, ва ҳар кас ба хонаводаи худ баргардад. Он соли панҷоҳум барои шумо юбилей хоҳад буд: дар он на бикоред, ва на он чиро, ки худ аз худ мерӯяд, бидаравед, ва на ангири токи ноҳарошидаи худро ҷамъ оваред. Ибодат 25:9–11.

Контексте, ки пароканда шудани Исроилро барои «ҳафт замон», ки дар боби навбатии Левитус ҷой гирифтааст, муайян мекунад, дар оятҳое баён шудааст, ки ба дастури навохтани карнаи юбилей дар Рӯзи Каффорат меоваранд.

«Ба банӣ-Исроил сухан гӯй ва ба онҳо бигӯ: “Ҳангоме ки ба замин, ки Ман ба шумо медиҳам, дароед, он замин бояд барои Худованд шанбате нигоҳ дорад. Шаш сол киштатро бикор, ва шаш сол тоқзоратро бибур, ва ҳосили онро ҷамъ овар; аммо дар соли ҳафтум барои замин шанбати оромии комил хоҳад буд, шанбате барои Худованд: на киштатро бикорӣ ва на тоқзоратро бибурӣ. Он чиро, ки аз худ аз ҳосили ту рӯидааст, дарав наkun, ва ангири токи нобуридаатро ҷамъ наовар; зеро он барои замин соли оромист. Ва шанбати замин барои шумо ҳуҷуҷ хоҳад буд: барои ту, ва барои ғуломат, ва барои канизат, ва барои муздурат, ва барои ғарибе ки назди ту иқомат дорад, ва барои

чорвои ту, ва барои ҳайвоноте ки дар замини ту ҳастанд; тамоми ҳосили он барои хӯрок хоҳад буд. Ва барои худ ҳафт шанбати солҳоро бишмор, ҳафт мартаба ҳафт сол; ва давраи ҳафт шанбати солҳо барои ту чилу нӯҳ сол хоҳад буд» (Левизодагон 25:2–8).

Вақте ки Миллер дар боби бисту шашум довариро бар Исроил барои шикастани оромии шанбегии замин дарк намуд, ӯ он усулро татбиқ кард, ки як рӯз намояндаи як сол аст, ва дарёфт, ки як сол сесаду шаст рӯз мебошад, ва ҳафт бор сесаду шаст — ду ҳазору панҷсаду бист соли ҷазо барои шикастани аҳд буд. Ин аввалин ҳақиқати нубувватӣ буд, ки ӯ кашф кард. Он таҳкурсии он ҳақиқатҳоест, ки таҳкурсеро ташкил доданд, ки Масеҳ ба воситаи хизмати Миллер гузошт. Карнаи Юбилей эълони раҳой ва озодӣ аст.

Карнаи ҳафтум Ислом аст аз войи сеюм.

Лекин дар айёми овози фариштаи ҳафтум, ҳангоме ки ӯ ба навохтан оғоз намояд, рози Худо ба анҷом хоҳад расид, чунон ки Ӯ ба бандагони Худ — анбиё — эълон кардааст. Ваҳй 10:7.

Карнаи ҳафтуми Ислом ҳақиқати зоҳирии нубувват аст, ва карнаи Юбилей ҳақиқати ботинии нубуввати сафед шудан ба воситаи имон аст—раҳой аз гуноҳ, ки мувофиқи гуфтаи Хохар Уайт, дар ҳақиқат ҳамон фариштаи сеюм мебошад. Дар даврае ки карнаи ҳафтум садо медиҳад, сирри «Масеҳ дар шумо, умеди ҷалол» ба камол хоҳад расид, вақте ки Масеҳ Илоҳияти Худро бо инсонияти яксаду чихилу чаҳор ҳазор муттаҳид месозад. Онҳое ки он вақт мӯҳри Худро қабул мекунанд, паёми хушдордиҳандаи карнаиро эълон хоҳанд кард, ки ҳамчун войи сеюм муаррифӣ шудааст, ва ҳамчунин хушдори фариштаи сеюм низ. Войи сеюм паёми фариштаи сеюмро қувват мебахшад, вақте ки он фариштае, ки аз ҷиҳати шахсият касе ҷуз Исои Масеҳ нест, бо паёме дар дасти Худ фуруд меояд.

Вақте ки мо муайян месозем, ки ин пешгӯии замонӣ дар бораи войи якум ва дувум буд, ки паёми фариштаи якумро қувват мебахшид, ва пешгӯие дар бораи войи сеюм, ки паёми фариштаи сеюмро қувват мебахшад, мо карнайҳоро ҳамчун «довариҳое, ки бар Рум дар ҷавоб ба маҷбуркунии нигоҳдории якшанбе оварда шуданд» мешиносем. Он довариҳои илоҳии тадбирӣ, хусусан се карнаи охири вой, бо паёми огоҳкунандаи се фариштаи Ваҳй боби чордаҳ ҳамоҳанг шуда, ба он мувозӣ мебошанд. Ду вой ва ду фаришта дар таърихи миллерӣ, ва войи сеюм ва фариштаи сеюм дар таърихи яксаду чилу чаҳор ҳазор. Дар таърихи ибтидоии фариштагони якум ва дувум, паёми кушода шудани доварӣ бо иҷрои пешгӯии Ислом дар войи якум ва дувум қувват ёфт. Дар таърихи анҷоми фариштаи сеюм, паёме ки баста шудани довариро эълон мекунад, бо иҷрои пешгӯии Ислом дар войи сеюм қувват ёфт.

Қувватбахшӣ дар оғоз ва анҷом бо фариштаи Ваҳй бобҳои даҳум ва ҳаҷдаҳум намояндагӣ шудааст, «ки ӯ касе камтар аз ҳуди Исои Масеҳ набуд». Паёми зоҳирии Ислом ва паёми ботинии доварӣ карнаи сеюми войи зоҳирист, ва паёми ботинии доварӣ карнаи фариштаи сеюм аст. Карнаи зоҳирии Ислом пешгӯии ду ҳазору панҷсаду бист сол аст, ва карнаи ботинии фариштаи сеюм ду ҳазору сесад сол аст. Ҳар ду ҳангоми оғози доварии мурдагон расида, садо доданд, ва ҳар ду боз ҳангоми оғози доварии зиндагон расиданд.

Фариштаи Ваҳй боби даҳум дар 11 августи соли 1840 ба иҷрои пешгӯии ислом нозил шуд, ва бо ин амал он фаришта нузули фариштаи Ваҳй боби ҳаждаҳумро, ҳамроҳ бо иҷрои пешгӯие аз ислом, тимсол намуд. Доварии Худо бар исёни қонуни якшанбе дар соли 321, ва сипас боз дар соли 538, бо шаш карнаи аввал муаррифӣ шудааст; ва доварии Ё барои исёни қонуни якшанбеи наздиқоянда бо карнаи ҳафтум муаррифӣ мегардад, ки он войи сеюм ва ҳамчунин фариштаи сеюм аст. Паёми ҳушдордиҳандаи оғози доварӣ дар 22 октябри соли 1844 ва паёми ҳушдордиҳандаи доварии зиндагон дар 9/11 ҳар ду аз ҷониби фариштаи ҳафтум, дар он пайдарпайие ки Ҷонс баён кардааст, қувват баҳшида шуданд. Шаш фариштаи карнай дар бобҳои ҳаштум ва нухум, сипас дар боби даҳум фариштае нозил мешавад, ки аз шахсияте камтар аз Исои Масеҳ нест. Ё ҳафтумин дар ин пайдарпайии фариштагон аст, ки дар боби ёздаҳум аз паси ӯ войи сеюм меояд, ки ҳамон карнаи ҳафтум аст, ки дар соли 1844 ба садо даромадан оғоз кард, аммо дар силсилаи фариштагоне, ки ба фариштагони нухум, даҳум ва ёздаҳуми Ваҳй боби чордаҳум мерасонанд, ҳаштумин аст.

Паёми фариштаи сеюмро аз паёмҳои фариштагони якум ва дуюм ҷудо кардан мумкин нест, аммо ҳамчунин онро аз ҳафт карнаии доварии Худо бар осият низ ҷудо намудан мумкин нест. Чор карнаии аввали доварӣ дар боби ҳаштуми Ваҳй заволи тадриҷии Руми Ғарбиро пас аз нахустин қонуни якшанбеи Константин дар соли 321 муайян месозанд ва аз тақсими империя аз ҷониби ӯ ба шарқ ва ғарб дар соли 330 оғоз ёфтанд.

«Вақте ки халқи мо, дар шӯроҳои қонунгузории худ, қонунҳоро қабул хоҳад кард, то вичдони одамонро дар масъалаи имтиёзҳои динии онҳо бибандад, риояи якшанберо маҷбуран татбиқ наояд ва қувваи зулмарро бар зидди онҳое, ки шанбеи рӯзи ҳафтумро нигоҳ медоранд, ба қор барад, қонуни Худо, ба ҳамаи маъноҳои амалии ин суҳан, дар замини мо бекор гардонида хоҳад шуд; ва осияти миллий бо ҳаробии миллий пайравӣ хоҳад шуд». Review and Herald, December 18, 1888.

Принсипи муртадии миллий, ки ҳаробии миллиро ба бор меоварад, бар халқи Константин аз оғози чор карнаи аввал нозил гардид, ки Руми Ғарбиро то соли 476 ба анҷом расониданд. Руми Шарқӣ ба анҷоми худ дар соли 1453 расид, ҳарчанд ки он аз назари пешгӯёна соҳибхитӣрии миллии худро 27 июли соли 1449 аз даст дода буд. Бар хилофи Бобил, ки дар як шаб сарнагун шуд, Рум — ҳам ғарбӣ ва ҳам шарқӣ — ба анҷомҳои худ тадриҷан расонида шуд. Сукути Руми Ғарбӣ тахти чор карнаи аввал то соли 476, сукути Иёлоти Муттаҳидаро тахти чор карнаи намоёндагӣ мекунад, ки дар як сатҳ чор насли Иёлоти Муттаҳидаро ифода менамояд, наслҳое ки аз соли 1798 оғоз ёфта, бо қонуни якшанбе анҷом меёбанд. Он чор насл бо чор насли Адвентизм мувозӣ мебошанд, ки онҳо ба навбати худ бо чор калисои аввали Ваҳй боби ду, ва чор зиштории рӯ ба афзоиши боби ҳаштуми Ҳизқиёл, ва чор мавҷи малахҳо дар китоби Юил мувозӣ мебошанд.

Зеро чунин мегӯяд Худованд Худо: пас чӣ қадар бештар, ҳангоме ки Ман чор доварии саҳти Худро бар Ерусалим мефиристам, яъне шамшер, ва қатъӣ, ва ҳайвони зарарнок, ва ваборо, то аз он инсон ва ҳайвонро небуд созам? Ҳизқиёл 14:21.

Карнайҳои панҷум ва шашум Руми Шарқиро фуру нишонданд, ва Руми Шарқӣ, дар робитаи нубувватӣ бо Руми Ғарбӣ, давлатро ифода мекунад. Руми Ғарбӣ калисоро ифода мекунад.

Руми Ғарбӣ ҳамчунин Иёлотӣ Муттаҳидаи Амрико ро ифода мекунад, ки аввал тасхир карда мешавад, чунон ки Руми Ғарбӣ тасхир гардида буд.

«Ҳангоме ки Амрико, сарзамини озодии динӣ, бо Папагӣ дар маҷбур сохтани вичдон ва водор намудани одамон ба эҳтироми шанбеи козиб муттаҳид гардад, мардумони ҳар кишвари рӯи замин ба пайравӣ аз намунаи вай бурда хоҳанд шуд». Testimonies, ҷилди 6, саҳ. 18.

Чор карнаи аввал чор насли таърихи Амрико ро ифода мекунад, ва ҳангоме ки Иёлотӣ Муттаҳида суқут мекунад, замини ҷалолмандӣ ояти чиҳилу якуми Дониёл ёздаҳ нав суқут кардааст, ва монсаи баъдӣ Миср аст, ки рамзи боқии халқҳои ҷаҳон мебошад. Пас Созмони Милалӣ Муттаҳид, ки он даҳ подшоҳанд, мувофиқат мекунад, ки подшоҳии ҳафтуми худро ба папагӣ диҳанд, зеро дар Ваҳӣ ҳафтдаҳ гуфта шудааст: «барои муддати кӯтоҳ — як соат». Ин дар ҷашни зодрӯзи Ҳиродус ба вуқӯъ меояд, вақте ки ӯ нисфи подшоҳии худро ваъда медиҳад. Дар ҷашни зодрӯзи Ҳиродус, дар ҳамон соат ҳаттотӣ бар рӯи андоваи деворҳо падида мешавад, ва Балшазар кушта мешавад. Он соат бо қонуни якшанбе фаро мерасад ва то поёни муҳлати имтиҳони башар идома мекунад. Подшоҳии ҳафتم, чунон ки дар вайрон шудани деворҳои Қустантиния, ки дар соли 1453 фурӯ рехтанд, ба таври рамзӣ нишон дода шудааст, мағлуб карда мешавад. Аз қонуни якшанбе дар Иёлотӣ Муттаҳида, чунон ки бо соли 1449 рамзгузори шудааст, то суқути Қустантиния дар соли 1453 — чор соли рамзист. Папагӣ зарбаи марговари худро дар соли 1798 гирифт.

Дар Дониёл, боби ёздаҳ, ояти чил, папство дар соли 1798, дар замони интиҳо, суқут кард. Сипас подшоҳи ҷануб дар соли 1989, дар замони интиҳо, суқут кард. Иёлотӣ Муттаҳида дар ояти чилу як суқут мекунад, Миср дар ояти чилу ду суқут мекунад, ва папство дар ояти чилу панҷ ба суқути дуум ва ниҳии худ мерасад.

«Аз болоравӣ ва суқути миллатҳо, чунон ки дар китобҳои Дониёл ва Ваҳӣ равшан баён шудааст, мо бояд биомӯзем, ки ҷалоли танҳо зоҳирӣ ва дунявӣ то чӣ андоза беарзиш аст. Бобил, бо тамоми қудрат ва шукӯҳи худ, ки ҷаҳон аз он пас ҳаргиз монанди онро надидааст,—қудрат ва шукӯҳе, ки ба мардуми он рӯзгор бисёр устувор ва пойдор менамуд,—то чӣ ҳад қомилан аз миён рафтааст! Чун «гули алаф» он набуд гаштааст. Яъқуб 1:10. Ҳамин тавр подшоҳии Модию Форс, ва подшоҳии Юнон ва Рум низ набуд шуданд. Ва ҳамин тавр ҳар он чӣ, ки Худоро бунёди худ надорад, набуд мегардад. Танҳо он чӣ бо мақсади Ӯ пайванд ёфтааст ва ҳислати Ӯро ифода мекунад, метавонад пойдор бимонад. Принсипҳои Ӯ ягона ҷизҳои устуворе мебошанд, ки ҷаҳони мо мешиносад». Пайғамбарон ва Подшоҳон, 548.

Суқути Иёлотӣ Муттаҳида (пайғамбари дурӯғин) дар ояти чилу як бо соли 1449 рамзгузори шуда буд, ва суқути Миср (аждаҳо) дар ояти чилу ду бо соли 1453 рамзгузори шуда буд, ва папагӣ (вахшӣ) ба поёни худ мерасад, дар ҳоле ки ҳеҷ кас ба он ёрӣ намерасонад, чунон ки соли 1798 рамзи он буд. Пайғамбари дурӯғин ва аждаҳо ба воситаи қудратҳои карнай фурӯ оварда мешаванд, ва вахшӣ ба воситаи як қудрати аждаҳо фурӯ оварда мешавад.

Рақами чор рамзи фурӯпошии як подшоҳист. Подшоҳии Искандар ба чор подшоҳӣ пароканда шуд, ва Миср дар баҳри Сурх дар насли чорум сукут кард, ва Исроил дар назди офтоб дар нафратовартарини чорум аз Ҳизқиёл ҳашт сачда мекунад. Чор насли протестантизм ва ҷумҳурихоҳон дар ҳайвони заминӣ аз соли 1798 оғоз ёфта, барои ҳар ду шох то қонуни якшанбеи наздикоянда ба анҷом мерасад. Чор довари саҳти Ҳизқиёл бар Ерусалим чор доварӣ бар Иёлотӣ Муттаҳидаро тасвир мекунад, ва он чор доварӣ бар подшоҳии шашуми нубуввати Китоби Муқаддас намунаи чор сол аз 1449 то 1453 мебошанд, вақте ки подшоҳии ҳафтуми нубуввати Китоби Муқаддас розӣ мешавад, ки нисфи подшоҳии худро ба папагӣ дар муносибати калисо ва давлат бидиҳад, ки ғоҳишаи Сур бар он ҳукмронӣ мекунад.

Чор соли 1449 то 1453 нестшавии салтанати ҳафтумро дар қонуни якшанбе ифода мекунад, ва ҳамчунин онҳо давраи нестшавии салтанати ҳаштумро аз қонуни якшанбе то баста шудани муҳлати имтиёз ифода менамоянд. Фатҳ шудани Миср, ки ҷаҳон аст ва ҳамчунин аждаҳоест, ки ба папагӣ дода мешавад, як фрактал дар оғози давраест, ки бо чор соли 1449 то 1453 рамзгузорӣ шудааст. Ин сукути Қустантинияро дар қонуни якшанбе муайян месозад, ва сипас боз ҳангоме ки Михаил бармехезад. Вақте ки Михаил бармехезад, он чор ғаришта мувофиқи илҳом ба таври комил озод мешаванд.

«Ман дидам, ки чор ғаришта чор бодро нигоҳ хоҳанд дошт, то даме ки кори Исо дар муқаддасгоҳ ба анҷом расад, ва он гоҳ ҳафт балои охирин хоҳад омад». Early Writings, 36.

Чор қисми подшоҳии Искандар, чор қарнай бар Руми Ғарбӣ, чор бод, ки бар Руми Шарқӣ раҳо карда шуданд, чор довари саҳт бар Ерусалим, чор бод, ки ҳангоме ки папагӣ ба анҷоми худ мерасад ва ёваре надорад, раҳо карда мешаванд. Бо ин рамзҳои нубувватӣ, ки баён гардидаанд, мо воӣи дуҷумро дар доираи татбиқи он ба қонуни якшанбеи ба зудӣ оянда баррасӣ хоҳем кард.

Шӯрои Флоренсия

Соли 1439, дар Шӯрои Флоренсия (ки ҳамчунин Иттиҳоди Флоренсия номида мешавад), намояндагони Калисои Православии Шарқӣ (таҳти роҳбарии Императори Византия Юҳанноси VIII Палеолог ва Патриархи Қустантиния) фармони расмӣ иттиҳод бо Калисои Католикии Румро имзо карданд. Онҳо розӣ шуданд, ки Попи Рум ҳамчун сарвари (мақоми олии) тамоми Калисо шинохта шавад.

Зеро шавҳар сари зан аст, чунон ки Масеҳ низ сари калисо аст; ва Ў Наҷотдиҳандаи бадан мебошад. Эфеӯсиён 5:23.

Эътиқодномаи Никей

Император ва Патриарх «банди Filioque»-ро дар Эътиқодномаи Никей пазируфтанд, ки иловае ба Эътиқодномаи Никей буд ва даъво мекард, ки Рӯҳулқудс аз Падар ва аз Писар содир мешавад. Эътиқодномаи Никей яке аз муҳимтарин ва васеътарин баёниҳои

истифодашаванда дар таърихи имони католикӣ мебошад. Эътиқодномаи Никей хулосаи расмӣи эътиқодҳои аслии католикӣ аст. Он дар ибтидо барои дифоъ аз ҳақиқат дар бораи он ки Исои Масеҳ кист, навишта шуда буд. Дар соли 325, ихтилофи бузург ба миён омад, зеро коҳине ба номи Ариус таълим меод, ки Исо аз ҷониби Худои Падар офарида шудааст ва комилан Худо нест.

Император Константин Шӯрои Якуми Никеяро даъват кард, то ин масъаларо ҳал намояд. Шӯро бо қатъият тасдиқ кард, ки Исо комилан Худо аст, «ҳамҷавҳар» бо Падар. Баъдтар Иқрорномаи имон дар Шӯрои Қустантиния соли 381 тавсеа дода шуд. Дар ин маврид бояд қайд кард, ки Иқрорномаи Никея дар таърихи Константини якум барқарор гардид, ва он барои Константини охирин, ки Константини ёздаҳум буд ва охирин Императори Империяи шарқии Византия ба шумор мерафт, масъалае хоҳад буд. Константини Бузург, ки аввалин буд, тақроран ҳамчун мавзӯе дар нубуввати Китоби Муқаддас пеш гузошта мешавад. Ӯ ҳоким дар оғози империяи шарқ аст ва бинобар ин тимсоли ҳоким дар анҷоми империяи шарқ мебошад. Далели он ки Иқрорномаи Никея унсуре дар ҳар ду таърихи оғоз ва анҷом аст, бояд аз ҷониби донишҷӯи нубувват мавриди таваҷҷуҳ қарор гирад, агар ӯ усули алфа ва омега ро дарк намояд.

Дар соли 381, Эътиқодномаи Никея бо таълимоти Барзах, таълимоти Евхаристия, бо пазируфтани истифодаи нони фатир барои Евхаристия, ки амали лотинӣ буд, таҷдид карда шуд. Эътиқодномаи соли 381 ҳамчунин фаҳмиши католикиро дар бораи гуноҳи асли ва ҳаёти пас аз марг пазируфт. Он бо ин ҷумлаи калидӣ анҷом меёфт: «Мо ҳамчунин муайян месозем, ки курсии муқаддаси расулӣ ва Понтифики Рум бар тамоми ҷаҳон аввалият дорад ва ноиби ҳақиқии Масеҳ аст.»

Дар Шӯрои Флоренсия нусхаи дигари навшуда 6 июли соли 1439, яъне 14 сол пеш аз суқути Константинопол ба дасти туркони усмонӣ дар соли 1453, ба имзо расид. Иттиҳод зери фишори шадиди сиёсӣ ба имзо расид. Империяи Бизантия барои дарёфти кумаки низомӣ аз Ғарб бар зидди усмонӣ пешрав саҳт ниёзманд буд. Вақте ки вакилони ҷунонӣ ба ватани худ бозгаштанд, ин созишнома аз ҷониби аксарияти рӯҳониён, роҳибон ва мардуми одии Шарқ ба таври қотеъона рад карда шуд. Аксари усулфоне, ки онро ба имзо расонда буданд, баъдтар дастгирии худро бозпас гирифтанд. Иттиҳод ҳаргиз ба таври комил амалӣ нагардид ва дар солҳои баъдӣ аз ҷониби Калисои Православии Шарқӣ расман рад карда шуд. То замоне ки Константинопол дар соли 1453 суқут кард, ин иттиҳод аллакай амалан фурӯпошида буд. Таърихнигорон онро бисёр вақт ҳамчун иттиҳоди сиёсӣ тавсиф мекунанд, ки ба сабаби муқовимати амиқӣ илоҳиётӣ, фарҳангӣ ва мардумӣ ноком гардид.

Дар Шӯрои аввали Никея соли 325 Эътиқодномаи Никея қабул карда шуд. Ин воқеа панҷ сол пеш аз соли 330 воқеъ гардид, вақте ки 360 соли Дониёл 11:24, ки ҳамчун «замон» ифода ёфтааст, ба анҷом расид.

Ӯ ҳатто ба ҷойҳои серҳосилтарини вилоят бо ӯсоиштагӣ дохил хоҳад шуд; ва он чиро ба амал хоҳад овард, ки падаронаш ва падарони падаронаш нақарда буданд; ғанимат ва тороч ва сарватро миёни онҳо тақсим хоҳад кард; оре, ӯ тадбирҳои худро бар зидди

қалъаҳои мустаҳкам то замоне ба нақша хоҳад гирифт. Дониёл 11:24.

Солҳои 31 то милод ва 330 ҳар ду «вақти муқарраршуда»-и оятҳои бисту ҳафтум ва бисту нухуми Дониёл ёздаҳро нишон медиҳанд.

Ва дили ҳар дуи ин подшоҳон ба бадӣ моил хоҳад буд, ва онҳо бар сари як дастархон дурӯғ хоҳанд гуфт; аммо ин комёб нахоҳад шуд, зеро ки анҷом ҳанӯз барои вақти таъиншудааст. ... Дар вақти таъиншуда ӯ боз хоҳад гашт ва ба ҷониби ҷануб хоҳад омад; аммо ин на мисли пешин хоҳад буд ва на мисли баъдӣ. Дониёл 11:27, 29.

Оғоз (330) ва анҷом (1449–1453)-и ҳатти нубуввати Руми шарқӣ бо аввалин ва охирин императори Константин муаррифӣ мешавад. Алфа ва омегаи ҳатти нубуввати Руми шарқӣ, ки Империяи Византия номида мешавад, ба анҷоми Руми императории сесаду шастсола, ки аз ҷанги Актиум дар соли 31 то милод то соли 330 бо ҳокимияти олий идора мешуд, ва сипас то соли 1453, пайваस्त аст. Пеш аз ҷанги Актиум дар соли 31 то милод Марк Антоний ва Августус Қайсар бар сари як миз дурӯғ гуфтанд, ки комёб нагардид. Пеш аз соли 330, дар соли 325, Ётиқодномаи Никея қабул гардид. Пеш аз соли 1453 нусхаи таҷдидшудаи ҳамон Ётиқодномаи Никея қабул гардид. Пеш аз соли 31 то милод ду шахсияти сиёсӣ бар сари як миз дурӯғ гуфтанд. Дар соли 325 дурӯғҳои рӯҳонӣ бар сари як миз гуфта шуданд. Он ду шоҳид дурӯғҳои сиёсӣ ва рӯҳониро муайян мекунанд, ки дар соли 1439 дар Шӯрои Флоренсия қабул шуданд. Он Ётиқодномаи таҷдидшудаи Никея «Фармони Иттиҳод» номида мешуд.

Нахустин роҳнишони «дурӯғҳо бар сари як миз» пеш аз 31 то милод руҳ дод, ва миёни ду ҷиноҳи сиёсӣ аз Рими бутпараст буд. Вақти таъиншуда барои он дурӯғҳо 31 то милод буд, ва он аз Августус, ки рамзи Рим буд, бар зидди иттиҳоди як мард ва як зан, ки Мисрро намояндагӣ мекарданд, иборат буд. Маҷмӯи дуҷуми дурӯғҳо соли 325 буд, ва вақти таъиншуда 330 буд. Маҷмӯи сеҷуми дурӯғҳо дар соли 1439 буд, ва вақти таъиншуда 1449–1453 буд. Онҳое ки дар соли 1439 бар сари миз буданд, Рими ғарбӣ ва шарқиро намояндагӣ мекарданд, ва Руми шарқӣ бо ризо шудан ба як баҳси динӣ, дар ҷустуҷӯи ҳадафи сиёсӣ буд. 31 то милод, пас аз он 330 ва сипас 1453, як татбиқи сегонаи ҳатти Римро ифода мекунанд.

Таҳдиди сиёсии иттиҳоди Марк Антоний ва Клеопатра таҳдиди рӯҳонии бидъати ориёсияро дар соли 325 ба таври рамзӣ ифода менамуд, ки он, дар навбати худ, таҳдиди сиёсӣ ва динии туркони исломиро дар соли 1439 ба таври рамзӣ ифода менамуд.

Таълимоти Ётиқодномаи Никея дурӯғ аст ва дар он ҳеҷ ҳақиқате нест. Санаде, ки 6 июли соли 1439 дар Шӯрои Флоренсия имзо шуд, «Фармони Иттиҳод» номида мешуд ва ҳамон дурӯғхоро, балки боз бештар аз он, ифода мекард. Вақте ки намояндагон соли 1439 ба Константинопол баргаштанд, онҳоро бо ҳашм ва айбдоркуниҳои хиёнат пешвоз гирифтанд. Ин сухан дар миён паҳн шуд: «Беҳтар аст саллаи туркӣ аз митраи Поп.»

Иттиҳод асосан аз он сабаб имзо шуд, ки Императори Византия ба таври ноумедона ба кӯмаки низомии Ғарб бар зидди усмонӣ ниёз дошт. Ҳамин ки равшан гардид, ки кӯмаки

низомии бисёр кам (ё тамоман ҳеч) нахоҳад омад, пуштибонӣ аз иттиҳод аз байн рафт. Дар солҳои 1450–1451 якчанд синодҳои шарқӣ иттиҳодро рад карданд, ва пас аз сукути Константинопол дар соли 1453, иттиҳод комилан тарк карда шуд. Натиҷаи ниҳии Қарори Иттиҳоди Флоренсия аз ҷониби Калисои Православии Шарқӣ ҳамчун шӯрои ноком ва радшуда арзёбӣ мегардад. Он ҳамчун эътиборнок эътироф намешавад. Аммо Калисои Католикии Рум ҳанӯз ҳам онро як шӯрои умумичаҳонии эътиборнок мешуморад.

Мо мантиқро барои фаҳмидани он муқаррар мекунем, ки чӣ гуна хусусиятҳои нубувватиҳои войи дуум дар таърихи войи сеюм такрор мешаванд. Нубуввати яксаду панҷоҳсолаи войи аввал 27 июли соли 1299 оғоз ёфта, 27 июли соли 1449 ба поён расид.

1449

Константин XI Палеолог соли 1404 таваллуд ёфта, аз январи соли 1449 то 29 майи соли 1453 ҳукмронӣ кард. Ӯ охирин императори Империяи Руми Шарқӣ (Византия) буд, ки беш аз 1,100 сол давом карда буд. Ӯ дар ҷараёни муҳосираи усмонии Константинопол дар соли 1453 бо шучоат ба дифои шаҳр раҳбарӣ намуд, дар ҳоле ки танҳо тақрибан 7,000 то 8,000 мудофеъ бар зидди лашкари Мехмади II, ки беш аз 80,000 нафар буд, меистоданд. Ӯ 29 майи соли 1453, вақте ки Константинопол ниҳоят сукут кард, ҳангоми ҷангидан бар деворҳои шаҳр кушта шуд. Ҷасади ӯ ҳаргиз ба таври қатъӣ шиносӣ карда нашуд. Марги ӯ поёни Империяи Румро нишон дод (охирин идомаи бевоситаи он империяе, ки Август дар соли 27 то милод таъсис дода буд).

Ӯ дар таърихи ҷунонӣ ва анъанаи православӣ ҳамчун шахсияти қаҳрамонона ёд мешавад — дар ривоятҳо бисёр вақт ӯро «Императори Мармарин» меноманд (этикод бар он ки рӯзе боз хоҳад гашт, то Константинополро наҷот диҳад).

Юҳанно VIII Палеолог (1392–1448) императори дуввум аз охири давлати Византия буд, ки аз солҳои 1425 то 1448 ҳукмронӣ кард. Ӯ писари калонии император Мануэл II Палеолог ва бародари бузурги Константин XI буд. Юҳанно VIII қисми зиёди давраи ҳукмронии худро бо талоши ноумедона барои наҷот додани Империяи рӯ ба заволи Византия аз Усмонӣ сипарӣ намуд. Соли 1439 ӯ шахсан ба Италия сафар кард ва бар Шӯрои Флоренсия раёсат намуд, ки дар он ҷо ӯ ва ҳайати калисои православии шарқӣ муваққатан розӣ шуданд, ки бо Калисои католикии румӣ аз нав муттаҳид шаванд ва Попро ҳамчун сарвари Калисои бипазираанд. Константинопол бузург низ бар Шӯрои Никея раёсат карда буд. Юҳанно VIII умед дошт, ки ин иттиҳод бо папасолорӣ кӯмаки низомии Ғарбро бар зидди туркон фароҳам хоҳад овард, аммо ин иттиҳод дар ҳуди Константинопол бисёр номаҳбуб буд ва дар ниҳоят ноком монд. Юҳанно VIII соли 1448 (бо марги табиӣ) даргузашт, ҳамагӣ панҷ сол пеш аз он ки Константинопол дар соли 1453 сукут кунад. Пас аз он бародараш Константин XI император шуд ва ҳангоми дифоъ аз шаҳр ҷон бохт.

Вақте ки Юҳанно VIII дар соли 1448 вафот кард, бародараш Константин XI ба ҳайси ворис баргузида шуд. То соли 1448 Империяи Византия ба як давлати хурди тобеъ табдил ёфта буд, ва усмонӣ бар он ки кӣ бар тахти Кустантиния менишинад, нуфузи назаррас доштанд. Рӯзи 27 июли соли 1449, дар солҳои поёнии Империяи Византия, як рӯйдоди

бисёр муҳимми сиёсӣ ба вуқӯъ пайваст. Императори Византия, Юҳанно VIII Палеолог, пештар дар соли 1448 вафот карда буд. Бародараш, Константин XI Палеолог (охирин император), дар Қўстантиния император эълон карда шуд. Аммо пеш аз он ки Константин XI расман ба тахт нишинад, ӯ сафиронро назди Султони Усмонӣ (Муроди II) фиристод ва барои ҳукмронӣ иҷозат хост. Султон он иҷозатро дод, ва танҳо пас аз он Константин XI расман тоҷгузорӣ шуд ва ҳамчун император эътироф гардид. Ин амал ҳамчун таслими ихтиёрии истиқлолияти Византия дида мешуд. Бори нахуст як императори византӣ ошкоро эътироф кард, ки ӯ танҳо бо иҷозати туркони усмонӣ ҳукм меронад. Ҳамагӣ пас аз чор сол, дар соли 1453, Қўстантиния ба дасти усмонӣён сукут кард.

Пас аз се садӯ навадӯ як сол ва понздаҳ рӯз аз 27 июли соли 1449, дар 11 августи соли 1840, туркон, бо итоат кардан ба чор кудрати бузурги Аврупо, аз Миср ҳимоят талаб карданд; ва ба ин васила пешгӯии як соат, як рӯз, як моҳ ва як сол иҷро гардид. Акнун мо мантиқро ба ҷо гузоштем, то воӣ аввал ва дуҷумро ба қонуни якшанбеи ба зудӣ оянда татбиқ намоем. Петрус, ҳамчун рамзи як садӯ чилу чор ҳазор, ҳаракати фариштаи сеҷумро намояндагӣ мекунад, ва Вилиям Миллер ҳаракати фариштагони яқум ва дуҷумро намояндагӣ мекунад. Ҳар ду ҳаракат бо «калидҳо» алоқаманд мебошанд.

Ва калиди хонаи Довудро бар китфи ӯ хоҳам ниҳод; ва ӯ хоҳад кушод, ва ҳеҷ кас нахоҳад баст; ва ӯ хоҳад баст, ва ҳеҷ кас нахоҳад кушод. Ишаъё 22:22.

Ва Ман низ ба ту мегӯям: ту Петрус ҳастӣ, ва бар ин саҳра Ман калисои Худро бино хоҳам кард; ва дарвозаҳои дӯзах бар он ғолиб нахоҳанд омад. Ва калидҳои Малакути Осмонро ба ту хоҳам дод; ва ҳар он чи бар замин бибандӣ, дар осмон баста хоҳад шуд; ва ҳар он чи бар замин бикшӣ, дар осмон кушода хоҳад шуд. Матто 16:18, 19.

Мо дар мақолаи оянда ба ҷанги Нинве ҳамчун «калид» хоҳем пардохт, ки на танҳо ҷоҳи беҳадро мекушояд, балки ҳамчун калиди нубувватӣ тамоми шаҳодати Дониёл ёздаҳро дар тартиби комил ҳамоҳанг месозад. Дар ҳоби Миллер «калиде», ки ба сандуқча вобаста буд, усули омӯзиши Китоби Муқаддаси Миллер буд. Иқтибосоварии матнҳои исботкунанда аз таърихи миллерӣ, дар якҷоягӣ бо «сатр бар сатр» дар таърихи фариштаи сеҷум, он калидест, ки имкон медиҳад калиди Ваҳӣ нӯҳ таърихи пинҳони паёми берунии ояти чиҳилро кушода, ба тартиб дарорад.

Мо андешаҳои худро дар мақолаи оянда идома хоҳем дод.

«Барои пайғамбар чархе, ки даруни чарх буд, ва намудҳои мавҷудоти зинда, ки бо онҳо пайваст буданд, ҳама мураккаб ва ғайри қобили тавзеҳ менамуданд. Аммо дасти Ҳикмати Беинтиҳо дар миёни чархҳо дида мешавад, ва натиҷаи кори он тартиби комил аст. Ҳар як чарх бо ҳар яки дигар дар ҳамоҳангии комил амал мекунад». Testimonies to Ministers, 214.